

תוכן עניינים

2 ..... טיוטת כללים

2 ..... א. שם הכללים המוצעים

2 ..... ב. מטרת הכללים המוצעים והצורך בהם

2 ..... ג. להלן נוסח טיוטת הכללים המוצעים :

טיוטת כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרים שאינם אופקיים ואין בהם כבילות מחיר מסוימות) (הוראת

שעה) (תיקון), התשפ"א-2021 3

1. תיקון השם 3

2. תיקון הפתיח 3

3. תיקון סעיף 1 3

4. תיקון סעיף 2 3

5. תוקף 3

דברי הסבר 4

טיוטת כללים

א. שם הכללים המוצעים

כללי התחרות הכלכלית (פטור סוג להסדרים שאינם אופקיים) (הוראת שעה) (תיקון), התשפ"א-2021

ב. מטרת הכללים המוצעים והצורך בהם

מוצע לחדש את כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרים שאינם אופקיים ואין בהם כבילות מחיר מסוימות), תשע"ג-2013 כך שיוארך תוקפם ב-5 שנים נוספות וכן לערוך בהם מספר תיקונים נחוצים. במסגרת התיקונים מוצע להתאים את נוסח הוראות פטור הסוג לתיקון מס' 21 לחוק במסגרתו שונה, בין היתר, שם החוק ל"חוק התחרות הכלכלית", ושם בית הדין ל"בית הדין לתחרות". כמו כן, מוצע להסיר מן הפטור את ההחרגה שנוגעת לכבילות מחיר.

ג. להלן נוסח טיוטת הכללים המוצעים:

טיוטת כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרים שאינם אופקיים ואין בהם כבילות מחיר

מסוימות) (הוראת שעה) (תיקון), התשפ"א-2021

בתוקף סמכותי לפי סעיף 15א לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988,¹
ובאישור הוועדה לפטורים ולמיזוגים, אני מתקינה כללי פטור סוג אלה:

1. תיקון השם
בכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרים שאינם אופקיים ואין בהם כבילות מחיר מסוימות) (הוראת שעה), תשע"ג-2013² (להלן – הכללים העיקריים) במקום שם הכללים העיקריים יבוא: "כללי התחרות הכלכלית (פטור סוג להסדרים שאינם אופקיים) (הוראת שעה), תשע"ג-2013".
2. תיקון הפתיח
בכללים העיקריים, ברישה במקום "ההגבלים העסקיים" יבוא "התחרות הכלכלית".
3. תיקון סעיף 1
בסעיף 1 לכללים העיקריים, ההגדרה "כבילת מחיר" – תימחק.
4. תיקון סעיף 2
בסעיף 2 לכללים העיקריים, במקום "הסדר כובל שאינו הסדר אופקי ואין בו כבילת מחיר", יבוא "הסדר כובל שאינו הסדר אופקי" ובמקום להגבלים עסקיים" יבוא "לתחרות".
5. תוקף
תוקף כללים אלה עד יום ד' בתשרי התשפ"ז (15 בספטמבר 2026).

____ ב _____ התש _____ (____ ב _____ 20)

[תאריך עברי] (תאריך לועזי)

(חמ _____ 3)

_____
מיכל הלפרין
הממונה על התחרות

_____
[שם מלא של המתקין]
שר הכלכלה

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התש"ס, עמ' 113.
² ק"ת תשע"ג, עמ' 1549; ק"ת תשע"ו, עמ' 2255; ק"ת תשע"ח, עמ' 2470.

דברי הסבר

מוצע לחדש את כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרים שאינם אופקיים ואין בהם כבילות מחיר מסוימות), תשע"ג-2013 כך שיוארך תוקפם ב-5 שנים נוספות וכן לערוך בהם מספר תיקונים נחוצים. במסגרת התיקונים מוצע להתאים את נוסח הוראות פטור הסוג לתיקון מס' 21 לחוק במסגרתו שונה, בין היתר, שם החוק ל"חוק התחרות הכלכלית", ושם בית הדין ל"בית הדין לתחרות". כמו כן, מוצע להסיר מן הפטור את ההחרגה שנוגעת לכבילות מחיר.

סעיפים 1-2 התאמת שם הכללים לתיקון החוק

מוצע להתאים את נוסח הוראות פטור הסוג לתיקון מס' 21 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988. במסגרתם שונה, בין היתר, שם החוק ל"חוק התחרות הכלכלית" ושמו של בית הדין ל"בית הדין לתחרות".

תיקונים בסעיפים 1-2: הסרת ההחרגה של כבילות מחיר מפטור הסוג

ב-2013 הותקנו לראשונה כללי פטור סוג להסדרים שאינם אופקיים ושאינם כבילות מחיר מסוימות (להלן **פטור הסוג האנכי**). פטור הסוג האנכי קבע, כי בניגוד למה שהיה מקובל עד אותה העת, הסדר שאינו בין מתחרים אלא בין ספק ללקוח, ייחשב כהסדר חוקי, בהתקיים שני התנאים בסעיף 2 לפטור הסוג, המבוססים על סעיף 15 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988 (להלן **החוק**). דהיינו ההסדר יהיה פטור אם מבחינה מהותית אין בהסדר כדי לפגוע פגיעה משמעותית בתחרות, וכן אם עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה וכי הכבילות שבו נחוצות לצורך מימוש עיקרו של ההסדר בין הצדדים.³ פטור הסוג האנכי הוארך בשנת 2018 תוך שינוי הגדרת המתחרים שנועדה לסייע לעושים שימוש בפטור בניתוח הסדרים אנכיים. מפטור הסוג האנכי הוחרגו עד כה הסדרים הכוללים כבילות מחיר מסוימות ולמעשה כל הסדר כובל אנכי הכולל כבילה של המחיר בו יימכרו טובין כלשהם על ידי רוכש מחייב הגשת בקשת פטור פרטנית. זאת למעט קביעת מחיר מירבי של טובין כאמור שיכולה לחסות תחת פטור הסוג האנכי.

כאמור בדברי ההסבר לפטור הסוג האנכי של שנת 2013, פטור הסוג האנכי היווה צעד ראשון לקראת התאמת הדין הישראלי החל על הסדרים כובלים אנכיים לעקרונות הנוהגים במשטרים זרים בהם הסדרים כובלים נבחנים בדיעבד על פי בחינה מהותית ולא על פי משטר של רישוי מראש. מאז, הורחב משטר הבחינה המהותית והוחל גם על הסדרים כובלים הנלווים למיזוג, הסדרים שעניינם ייצוא ציוד בטחוני אל מחוץ לישראל, הסדרים בין מובילים באוויר ומיזמים משותפים מסוימים.⁴

כעת, כחלק ממגמת ההרחבה של משטר הבחינה המהותית מוצע להסיר את סייג "כבילות המחיר" ובכך להתיר בחינה מהותית גם להסדרי הכתבת מחיר אנכית (המכונים בלעז RPM – Resale Price Maintenance) בדומה ליתר ההסדרים האנכיים.

בע"פ 5823/14 **שופרסל בע"מ נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.8.15), כשנתיים לאחר התקנתו של פטור הסוג דן נפסקה הלכה חדשה. על פי הלכה זאת נקבע כי ככלל הסדרים אנכיים צריכים להיבחן לגופם בהתאם לסעיף 2(א) לחוק, על פי מידת השפעתם האפשרית על התחרות וכי ככלל הסדרים אלו אינם נתפסים בגדר החזקות החלוטות של סעיף 2(ב) לחוק.

³ לגילוי דעת הממונה על התחרות בדבר פרשנות תנאי זה בחוק ראו גילוי דעת 1/18 בעניין פרשנות סעיף 14(א)2 וסעיף 15(א)2 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (5.11.2018) **רשות התחרות**.
⁴ ראו סעיף 4 לכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג לכבילות נלוות למיזוגים) (הוראת שעה), תשס"ט-2009, סעיף 2 לכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרים שעניינם ייצוא של ציוד בטחוני מחוץ למדינת ישראל) (הוראת שעה), התשע"ז-2017, סעיף 7א לכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרים בין מובילים באוויר) (מס' 2) (הוראת שעה), התשע"ד-2013, סעיף 9א לכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג למיזמים משותפים), התשס"ו-2006.

הגם שהסדרי הכתבת מחיר אנכית עלולים בנסיבות מסוימות לפגוע בתחרות (כמו גם הסדרים אנכיים נוספים), תיתכנה הצדקות פרו-תחרותיות להסדרים אלו ובכלל זה הגברת התחרות הבין-מיתגית וכפועל יוצא מכך הגדלת הרווחה החברתית. בהתאם, ייתכנו הסדרי הכתבת מחיר אנכית שאף אם הם עולים כדי הסדר כובל בהתאם לסעיף 2(א) לחוק, הרי שהם מקיימים את התנאים המהותיים למתן פטור סוג בהתאם לסעיף 15א לחוק.

מצב הדברים הקיים מייצר מצב שאיננו הרמוני, לפיו הסדרים כובלים אנכיים מסוימים נבחנים על רקע שאלת נחיצותם ופגיעתם בתחרות על מנת להכריע האם הם חוסים במסגרת פטור הסוג האנכי, בעוד הסדרים כובלים אנכיים מסוג הכתבת מחיר הם אסורים אלא אם קיבלו אישור פרטני מראש ממערך הפיקוח על התחרות. שיקולים של הרמוניה סטטוטורית והאינטרס בהגברת הוודאות המשפטית מצדיקים בחינה מהותית גם של הסדרים אלה בגדרי פטור הסוג האנכי. הדבר ייתר התדיינויות משפטיות לא הכרחיות ביחס למעמדם של הסדרי הכתבת מחיר נחוצים שאינם מקיימים חשש לפגיעה משמעותית בתחרות ויחסוך נטל רגולטורי על צדדים להסדרים אלו משום שלא ניתן להחיל עליהם את פטור הסוג האנכי.

משכך, מוצע לאפשר בחינה מהותית בדבר עמידתם בתנאי פטור הסוג האנכי גם כאשר מדובר בהסדרי הכתבת מחיר אנכית וזאת בדומה להסדרים אנכיים אחרים שאף הם עלולים לפגוע בתחרות בנסיבות מסוימות. חשוב להדגיש כי אין משמעות הדבר שהסדרי הכתבת מחיר מינימום הם הסדרים מותרים באופן גורף. הסדרי הכתבת מחיר מינימום יהיו מותרים אך ורק אם מתקיימים ביחס להסדר תנאי סעיף 2 לפטור הסוג, קרי - אין בהסדר כדי לפגוע פגיעה משמעותית בתחרות, וכן עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה וכי הכבילות שבו נחוצות לצורך מימוש עיקרו.

בשנת 2017 פרסמה רשות התחרות את גילוי דעת 2/17 בעניין הסדרי הכתבת מחיר אנכית (28.6.2017) **רשות התחרות** 501266 (להלן **גילוי הדעת**). גילוי הדעת מסביר כיצד יש לבחון הסדר כובל של הכתבת מחיר ומה השיקולים התחרותיים שיש לשקול בעת בחינה כזאת. לצד תיקון פטור הסוג בכוונת הרשות להתאים את גילוי הדעת לצורך הבהרת האופן שבו רשות התחרות מנתחת את התקיימות מבחני פטור הסוג האנכי ביחס להסדרי הכתבת מחיר אנכית.

תוקף

מוצע לחדש את פטור הסוג לתקופה של 5 שנים וזאת לאור הניסיון שנצבר ברשות התחרות עד כה לפיו, למיטב הידיעה, פטור הסוג אינו מעלה חששות לפגיעה בתחרות או בציבור.